

معرفی یک مورد کلاپس یک طرفه ریه در جریان مصدومیت با گاز خردل

جعفر اصلانی M.D.، مصطفی قانعی M.D.

آدرس مکاتبه: دانشگاه علوم پزشکی بقیةالله نجف - دانشکده پزشکی - گروه داخلی ریه

مقدمه

گاز خردل یک عامل آلکلیه کننده است که برای پوست، چشم و راهبهای تنفسی بشدت سمی است؛ متأسفانه در جنگ تحمیلی به میزان زیاد توسط عراق بر علیه سربازان ایرانی مورد استفاده قرار گرفت. راهبهای تنفسی فوقانی و تحتانی بصورت حاد بدنیاال استنشاق این گاز دچار تخریب می گردند و بدنیاال آن به اشکال مختلف اسکارهای مزمن در ریه باقی می گذارد.

معرفی بیمار: یک مرد ۳۲ ساله با شکایت تنگی نفس، سرفه و دفع خلط به درمانگاه فوق تخصصی ریه مراجعه نمود. تاریخچه ای از مصدومیت شیمیایی در ۱۳ سال پیش وجود داشته که باعث ایجاد سرفه های مکرر و شدید، تنگی نفس، سیانوز، خونریزی از مجاری تنفس و کونژسیون شدید چشمی، جراحات چرکی و ناول پوستی داشته است. در آن زمان کرفاسی سینه طبیعی بوده و در برونکوسکوپی مخاط تراشه ملتهب و در بیوپسی کارینا برونشیت و متاپلازی شدید سلولهای اپیتلیالی گزارش شده است. نتیجه آزمایشات در روزهای اول به قرار زیر بوده است:

PLT = ۶۳۹۰۰۰ PaO₂ = ۴۴ mmHg
۴۲۷ = لیباز کولین استرلر
ESR (1hr = ۸۱) Cr = ۱/۳
(2hr = ۱۱۵) ALKPh = ۲۱۹
SGPT = ۲۷
SGOT = ۲۷

نتیجه آزمایشات و سی تی اسکن ریه طبیعی بوده است.

بیمار، تحت درمان با آنتی بیوتیکهای وسیع الطیف، کورتیکواستروئید، تئوفیلین، ویتامین ث قرار گرفته است. بیمار در طی ۱۳ سال بطور مکرر بستری شده که در برونکوسکوپی تاریخ ۷۸/۴/۱۶ ریه راست نرمال، لیکن در ریه چپ انسداد کامل برونش اصلی چپ داشته است و بیوپسی ریه نشان دهنده پروسه التهابی مزمن بوده است. در معاینه تاریخ ۷۸/۴/۱۵

خشونت صداهای ریوی و ویزینگ بازدمی داشته و در ریه چپ کاهش واضح صداهای ریوی داشت. بیمار از مشکلات چشمی سوزش، خارش، احساس جسم خارجی در چشم شاکی بود؛ بی اشتیابی و کاهش وزن نیز داشته است. ریت تنفس ۲۰ بار در دقیقه و ریت قلب ۸۰ در دقیقه بود و درجه حرارت ۳۷ °C بود. در سی تی اسکن بدون کنتراست ضخیم شدن پلوروپلورال افیوژن سمت چپ و کلاپس کانسایداسیون همراه با انفیلتراسیون و کاویتاسیون در ریه چپ و پُر هوایی در ریه راست گزارش شده است.

اسکن پرفیوژن ریه با تکنسیم نشان دهنده از بین رفتن پرفیوژن ریه چپ متعاقب بیماری پارانشیمال و در حد مطلوب بودن پرفیوژن ریه راست بود. یافته های آزمایشگاهی در این زمان به قرار زیر بود:

WBC = ۱۴۱۰۰ منفی PPD
PMN = ٪۷۹ ESR = ۲۵
Lymph = ٪۱۳ PLT = ۴۸۲۰۰
Mono = ٪۲
Eos = ٪۲
Band = ٪۴
در تستهای فونکسیون ریوی:
FEV₁ = ٪۱۹/۵ RV = ٪۱۳۳
FVC = ٪۴۰ MMEF = ٪۷
TLC = ٪۶۶/۸

و در ABG:

HCO₃ = ۲۵/۲ pH = ۷/۳۶
PaO₂ = ۵۶ PCO₂ = ۴۵/۷
O₂ Saturation = ٪۸۷/۹

اسمیر تهیه شده از مایع لواز آلوتولی از نظر قارچ و BK منفی بود و در نمونه سرمی نیز Ab ضد قارچی یافت نشد.